Bilaga KS 2019/173/1

SALA KOMMUN

Medborgarförslag till kommunen

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2018 -05- 03
Diarienr 2018/814 | Aktbilaga 1

Sala Kommun
Box 304, 733 25 Sala
kommun.info@sala.se, 0224-74 70 00

Kontaktperson

Förnamn: Björn	Postort: Västerfärnebo
Efternamn: Norén	Telefon (även riktnummer):
Utdelningsadress:	E-postadress:
Postnummer:	

Om ni är flera som lämnar in förslaget tillsammans, ange vilka ni är (t.ex. en skolklass eller grannar)
Knutshyttan-Snarets Vatten och avloppsförening
Lars Pettersson, Ulla Fernkvist, Björn Norén

Förslag

Du kan också bifoga en bilaga med ert förslag eller en bild

Se bilaga

Motivering

Du kan också bifoga en bilaga med motiveringen

Se bilaga

Bilagor

- [x] Förslag
- [x] Motivering

Jag medger att mitt namn får publiceras på kommunens hemsida tillsammans med mitt förslag

- [x] Ja
- [ ] Nej

Underskrift

Datum och underskrift
180502

Inera AB 956101 v1 1601

Medborgarförslag

Ämne:

Krisberedskap - krisplan för vattenförsörjning.

Kommunens plan för alla invånare gällande vattentillgång.

Bakgrund:

Sala kommun ligger inom ett område i Svealand där grundvattennivån sjunkit till en oroväckande låg nivå.

En vattendom reglerar kommunens uttag ur vattenmagasinet i Badelundaåsen. Vatten pumpas upp från Knipkällan. Periodvis även från Nötmarken och Viggbacken. Kring dessa pumpar har ett vattenskyddsområde förklarats.

Sommaren 2017 upptäckte vi som bor utmed Badelundaåsen att vattennivåerna i våra vattenbrunnar sjönk drastiskt eller sinade helt. Även i källor, sjöar och vattendrag som är beroende av grundvattnet visade lägre vattennivåer.

Förslag:

Vi vill att man utreder och uppdaterar följande:

- Kommunens plan för alla invånare gällande vattentillförsel.
- Tydliggör vem invånarna ska vända sig till i en krissituation och vem som tar ansvar för ett helhetsgrepp kring denna fråga.
- Kommunens krisplan för vattenförsörjning bör kommuniceras ut till invånarna samt vad kommunen och invånarna kan göra för att lösa problemet med vattenbristen.
- Föreskrifterna för vattenskyddsområdet bör revideras, då reglerna som gäller för området historiskt har tolkats olika. Idag förekommer till exempel olika kartor för områdets omfattning.
- Förtydliga och uppdatera skyldigheter för aktiviteter inom vattenskyddsområdet.
- Inrättar ett ordnat samarbete och kommunikation mellan alla kommuner som tar vatten ur åsen.

Förslaget skrivet av:

Knutshyttan-Snarets vatten och avloppsförening

Ordförande	Kassör	Sekreterare
Lars Pettersson	Ulla Fernkvist	Björn Norén

Bilaga KS 2019/173/2

SALA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Samhällsbyggnadskontoret

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2018 -10- 03
Diarienr 2018/814
Aktbilaga 5

YTTRANDE

Medborgarförslag gällande Krisberedskap - krisplan för vattenförsörjning

Sala kommun har som VA-huvudman ansvar för den kommunala dricksvattenförsörjningen. Vid avbrott eller större störningar i dricksvattenleveransen kan istället försörjning via nödvatten ske. Kommuninvånare som inte är anslutna till kommunalt vatten och istället innehar egen brunn har som fastighetsägare enligt huvudregeln ett eget ansvar över sin egen brunn och kommunen ingriper i absoluta nödfall.

Kommunen har enligt Socialtjänstlagen (2001:543) (SoL) det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver enligt lagen. Däremot innebär det ingen inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän. Kommunens huvuduppgift är att bistå med sådana hjälp- och stödinsatser som inte faller inom någon annans ansvarsområde.

Vid en kris kan det innebära att socialtjänsten behöver bistå med hjälp åt de invånare som inte på egen hand kan ta sig till utlämningsställe för nödvatten. Det är däremot inte socialtjänstens ansvar att distribuera nödvatten åt alla i kommunen. I förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd framgår att bostäder ska ha tillgång till vatten av tillräcklig mängd och kvalitet för hushållsbehov. Detta krav riktar sig mot verksamhetsutövaren vilket enligt huvudregeln är fastighetsägaren.

Lärkans idrottshall är en av de platser där vatten går att hämta i befintligt vattenutkast. För större kvantiteter till exempelvis djur kontaktas Gata/parkenheten som hänvisar ekipaget till en lämplig brandpost. Vid frågor angående dricksvatten kan kommunens invånare vända sig till Kontaktcenter. Vid nödsituation ska man alltid ringa 112.

På kommunens hemsida finns viktig information att läsa om hur kommunen kan bistå fastighetsägare vid en nödsituation och information om hur man på bästa sätt tar hand om sin brunn. Har man exempelvis en brunn som gränsar till att vara för grund övrig tid på året är sannolikheten större att den sinar efter en period med långvarig torka. På hemsidan hittar man information om

SALA1000, v 2.0, 2012-08-02 C:\Users\jonkan\Desktop\Yttrande Krisplan - vatten.docx

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Box 304
733 25 Sala

Besöksadress: Stora Torget 1
Telefon: 0224-74 70 00
Fax: 0224-188 50
kommun.info@sala.se
www.sala.se

Samhällsbyggnadskontoret

Kommunstyrelsens förvaltning
Samhällsbyggnadskontoret

när det är dags att fördjupa brunnen, Kommunen kan alltid bli bättre på att förmedla information och en översyn av tillgänglig information kring vattenförsörjningsfrågor på hemsidan kommer att göras.
Det råder ingen vattenbrist i Sala kommun när det gäller det kommunala dricksvattnet. Däremot finns det alltid en risk med långvarig torka som kan påverka grundvattendepåerna. Det är i dessa sammanhang bra att vara sparsam med vattnet. De tjänstepersoner som ansvarar för dricksvatten i kommunen kontrollerar kontinuerligt grundvattennivåerna i kommunens vattentäkter.

Att föreskrifter om Vattenskyddsområden tolkas olika och att olika kartor har förekommit är anmärkningsvärt. Sala kommun kommer att tillgängliggöra föreskrifterna på hemsidan i närtid så att alla kan få ta del av samma underlag.

Sala kommun samverkar ständigt över kommungränsen. Vad gäller uttag av vatten ur Badelundaåsen så finns inga kringliggande kommuner som tar vatten ur Salas del av åsen. Åsen delas på några ställen av berg vilket fungerar som en vattendelare och skapar helt separata grundvattenmagasin. Därmed påverkas inte kommunens vattentäkter av andra kommuners grundvattenuttag.

Uttag av grundvatten till mer än två hushåll räknas enligt miljöbalken som vattenverksamhet som normalt kräver tillstånd från länsstyrelsen. Om dricksvattentäkten försörjer mer än 50 personer eller producerar mer än 10 m^3 vatten/dygn finns det även krav på att regelbundet ta vattenprover samt att upprätta vattenskyddsföreskrifter. Länsstyrelsens miljöenhet kan ge besked om skyldigheter och rättigheter som rör befintliga vattenverksamheter.

Klimatförändringar är idag ett faktum och effekterna av dessa kommer bli fler med tiden. Redan nu kan konstateras fall av extrema väderföreteelser också i Sverige och det är sommarens torka och varma väder ett exempel på. Samhällsplaneringen ska ständigt ta hänsyn till dessa klimataspekter och att skapa samhällen väl rustade för dessa förändringar är viktig för vår hållbara framtid. Samarbetet kring denna omställning pågår och Sala kommun deltar aktivt i flera samverkansgrupper för klimat-och vattenförsörjningsfrågor inom länet/ regionen.

SALA1000, v 2.0, 2012-08-02 Dokument2

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Box 304
733 25 Sala

Besöksadress: Stora Torget 1
Telefon: 0224-74 70 00
Fax: 0224-188 50
kommun.info@sala.se
www.sala.se

Samhällsbyggnadskontoret

Bilaga KS 2019/173/3

SALA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Anders Wigelsbo

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2019 -09- 25
Diarienr 2018/814 Aktbilaga 6

Svar på medborgarförslag gällande krisberedskap – krisplan för vatten

Den 28 maj 2018 inkom rubricerat medborgarförslag från Knutshyttan-Snarets vatten-och avloppsförening genom Björn Norén.

Förslagsställarna skriver att Sala kommun ligger inom ett område i Svealand där grundvattennivån sjunkit till en oroväckande låg nivå.
Boende utmed Badelundaåsen upptäckte sommaren 2017 att nivåerna i vattenbrunnarna sjönk drastiskt eller sinade helt. Även källor, sjöar och vattendrag som är beroende av grundvattnet visade lägre vattennivåer.

Förslagsställarna vill att Sala kommun utreder och uppdaterar:

- Kommunens plan för alla invånare gällande vattentillförsel
- Tydliggör vem invånarna ska vända sig till i en krissituation och vem som tar helhetsgrepp kring denna fråga
- Kommunens krisplan för vattenförsörjning bör kommuniceras ut till invånarna samt vad kommunen och invånarna kan göra för att lösa problemet med vattenbristen
- Föreskrifterna för vattenskyddsområde bör revideras
- Förtydliga och uppdatera skyldigheter för aktiviteter inom vattenskyddsområdet
- Inrätta ett ordnat samarbete och kommunikation mellan alla kommuner som tar vatten ur åsen

Medborgarförslaget har remitterats till Samhällsbyggnadskontoret för yttrande.

I yttrandet framgår att Sala kommun har som VA-huvudman ansvar för den kommunala dricksvattenförsörjningen. Vid avbrott eller större störningar i dricksvattenleversansen kan istället försörjning via nödvatten ske.
Kommuninvånare som inte är anslutna till kommunalt vatten och istället innehar egen brunn har som fastighetsägare enligt huvudregeln ett eget ansvar över sin egen brunn och kommunen ingriper i absoluta nödfall.

Kommunen har enligt Socialtjänstlagen (2001:543, SoL) det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver enligt lagen. Vid en kris kan det innebära att socialtjänsten behöver bistå med hjälp att de

SALA1000, v 2.0, 2012-08-02

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsen
Box 304
733 25 Sala

Besöksadress: Stora Torget 1
Växel: 0224-74 70 00
Fax: 0224-188 50
kommun.info@sala.se
www.sala.se

Anders Wigelsbo
Kommunstyrelsens ordförande
anders.wigelsbo@sala.se
Direkt: 0224-74 71 00

invånare som inte på egen hand kan ta sig till utlämningsställe för nödvatten. Det är däremot inte socialtjänsten ansvar att distribuera nödvatten åt alla i kommunen.

Vid frågor angående dricksvatten kan kommunens invånare vända sig till Kontaktcenter. Vid nödsituation ska man alltid ringa 112.

På kommunens hemsida finns viktig information att läsa om hur kommunen kan bistå fastighetsägare vid en nödsituation och hur man på bästa sätt tar hand om sin brunn.

De tjänstepersoner som ansvarar för dricksvatten i Sala kommun kontrollerar kontinuerligt grundvattennivåerna i kommunens vattentäkter.

Att föreskrifter om Vattenskyddsområden tolkas olika samt att olika kartor har förekommit är anmärkningsvärt. Sala kommun kommer att tillgängliggöra föreskrifterna på hemsidan så att alla kan ta del av samma underlag.

Sala kommun samverkar ständigt över kommungränsen. Vad gäller uttag av vatten ur Badelundsåsen finns det inga kringliggande kommuner som tar vatten ut Salas del av åsen. Åsen delas på några ställen av berg vilket fungerar som en vattendelare och skapar helt separat grundvattenmagasin. Därmed påverkas inte kommunens vattentäkter av andra kommuners grundvattenuttag.

Samhällsplaneringen ska ständigt ta hänsyn till klimataspekter och att skapa samhällen väl rustade för klimatförändringar är viktigt för vår hållbara framtid. Samarbete kring denna omställning pågår och Sala kommun deltar aktivt i flera samverkansgrupper för klimat-och vattenförsörjningsfrågor inom länet/regionen.

Sedan yttrandet från Samhällsbyggnadskontoret färdigställdes så har ytterligare åtgärder vidtagit, då det under 2019 blivit uppenbart att grundvattensituationen i Sala kommun ger anledning till oro. Fortfarande råder dock ingen brist på dricksvatten. Det bevattningsförbud som gällt under stora delar av 2019 syftar till att minska risken för att kvalitén på dricksvattnet försämras.

Under 2019 har dessutom en utredning påbörjats för att säkerställa en långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anse medborgarförslaget besvarat.

Anders Wigelsbo (C)
Kommunstyrelsens ordförande